

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-04383/2021-ERU

V Ostravě dne 14. září 2022

Č. j. 04383-26/2021-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a ust. § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-04383/2021-ERU, zahájeném dne 4. června 2021 z moci úřední podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s účastníkem řízení, kterým je

společnost **TEP a.s.**,

se sídlem Chebská 79/23, 322 00 Plzeň-Křimice, IČO: 453 59 067 (dále jen „účastník řízení“),

práv. zast. [redacted] ev. č. ČAK [redacted]

se sídlem [redacted]

ve věci náhrady škody v souvislosti se spácháním přestupku podle ust. § 16 odst. 1 písm. c) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), rozhodl

t a k t o :

Podle ust. § 89 odst. 2 a 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozenému **Česká republika – Ministerstvo obchodu a průmyslu**, se sídlem Na Františku 1039/32, 110 00 Praha, IČO: 476 09 109 (dále jen „poškozený“), nárok na náhradu škody ve výši [redacted] Kč **nepřiznává** a v souladu s ust. § 89 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozený s tímto nárokem odkazuje na soud nebo jiný orgán veřejné moci.

Odůvodnění

- [1] Správní řízení bylo zahájeno Energetickým regulačním úřadem (dále také jako „správní orgán“) dne 4. června 2021, kdy bylo do datové schránky účastníka řízení doručeno Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 4. června 2021, č. j. 04383-3/2021-ERU, spolu s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu a poučením o právu požádat o nařízení ústního jednání ve smyslu ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [2] Dne 16. června 2021 bylo správnímu orgánu doručeno uplatnění nároku na náhradu škody v celkové výši [redacted] Kč bez DPH ze dne 15. června 2021, ze strany poškozeného.
- [3] Správní orgán dne 4. srpna 2021 vydal rozhodnutí č. j. 04383-12/2021-ERU (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým účastníka řízení uznal vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle ust. § 16 odst. 1 písm. c) zákona o cenách, kterého se dopustil 9 dílčími útoky tím, že jako prodávající (držitel licence na výrobu elektřiny č. [redacted], nedodržel při čerpání podpory na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů formou výkupních cen věcné podmínky, včetně pravidel a postupů pro stanovení těchto cen, jejich změn a způsobu jejich uplatňování a vyúčtování, stanovené cenovým orgánem (Energetickým regulačním úřadem) podle ust. § 5 odst. 5 zákona o cenách, konkrétně ust. bodu (1.4) části B) cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 3/2017 ze dne 26. září 2017, kterým se stanovuje podpora pro podporované zdroje energie, ve znění cenového rozhodnutí Energetického

regulačního úřadu č. 9/2017 ze dne 20. prosince 2017, kterým se mění cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 3/2017, kterým se stanovuje podpora pro podporované zdroje energie (dále jen „cenové rozhodnutí“), když dílčími útoky ve dnech 13. února 2018, 13. března 2018, 12. dubna 2018, 14. května 2018, 13. června 2018, 12. července 2018, 13. srpna 2018, 13. září 2018, 12. října 2018 (tj. za období leden – září roku 2018), vyúčtoval prostřednictvím povinně vykupujícího pro jednotlivé výrobní zdroje elektřiny ID [REDAKCE] a ID [REDAKCE] (provozovna [REDAKCE]) odlišnou výkupní cenu elektřiny (podporu), přestože nezajistil samostatné měření výroby elektřiny vyrobené z každého výrobního zdroje elektřiny v souladu s vyhláškou č. 82/2011 Sb., o měření elektřiny a o způsobu stanovení náhrady škody při neoprávněném odběru, neoprávněné dodávce, neoprávněném přenosu nebo neoprávněné distribuci elektřiny, ve znění účinném do 31. prosince 2020 (dále jen „vyhláška o měření“) (**výrok I.**), za což mu byla uložena pokuta ve výši 15 000 Kč (**výrok II.**), povinnost náhrady nákladů řízení (**výrok III.**), a Ministerstvu průmyslu a obchodu, se sídlem Na Františku 1039/32, 110 00 Praha 1, IČO: 476 09 109, byl přiznán nárok na náhradu škody ve výši [REDAKCE] Kč (**výrok IV.**).

- [4] Napadené rozhodnutí bylo účastníkovi řízení doručeno dne 11. srpna 2021 a poškozenému dne 4. srpna 2021. Proti napadenému rozhodnutí podal účastník řízení dne 26. srpna 2021 rozklad. S ohledem na tyto skutečnosti předal správní orgán prvního stupně spisový materiál i se svým stanoviskem k rozkladu odvolacímu orgánu Energetického regulačního úřadu.
- [5] Dne 29. června 2022 vydala Rada Energetického regulačního úřadu (dále jen „Rada ERÚ“) rozhodnutí o rozkladu č. j. 04383-19/2021-ERU (dále jen „rozhodnutí o rozkladu“), v němž potvrdila napadené rozhodnutí co do výroku I., II., a III., a dále rozhodla, že se výrok IV. napadeného rozhodnutí zrušuje a věc se v této části vrací k novému projednání správnímu orgánu prvního stupně.
- [6] Rada ERÚ v souvislosti s otázkou náhrady škody uvedla, že nelze ztotožňovat pojem nepřiměřený majetkový prospěch a škoda, která měla protiprávním jednáním vzniknout. Částka ve výši [REDAKCE] Kč, zjištěná správním orgánem prvního stupně, představovala nepřiměřený majetkový prospěch účastníka řízení, tedy rozdíl mezi vyplacenou podporou a podporou, na kterou měl účastník řízení skutečně nárok. Na druhou stranu škoda vzniklá poškozenému protiprávním jednáním účastníka řízení je částka, o níž se poškozenému v souvislosti s protiprávním jednáním zmenšil majetek, přičemž tato musí být spolehlivě zjištěna. K otázce adhezního řízení dále Rada ERÚ uvedla, že „*Pokud by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení, odkáže správní orgán poškozeného s jeho nárokem na soukromoprávní řízení. Shodně pak lze odkázat na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu...*“. V případě napadeného rozhodnutí nelze podle názoru Rady ERÚ jednoznačně konstatovat shodu mezi majetkovým prospěchem účastníka řízení a škodou vzniklou poškozenému. Systém podpory elektřiny je totiž nastaven tak, že na financování se podílí jednak stát, ale také další subjekty od státu odlišné. Stát se tak podílí na vyplacení podpory pouze částečně. Pokud se tedy jedná o možné přiznání náhrady škody poškozenému, tato může být přiznána pouze ve výši která mu prokazatelně vznikla, tedy v části neoprávněně čerpané podpory, ve které se skutečně podílel na financování již proplacené podpory, která byla označena za neoprávněnou. Pokud se jedná o přesné vyčíslení této části, lze podle názoru Rady ERÚ určit objem vyplacené podpory za příslušné období a podíl financování této podpory ze státního příspěvku a prostředků od jiných účastníků trhu, když v závislosti na tomto podílu by byla stanovena míra škody České republiky, respektive poškozenému.
- [7] K otázce zjištění přesné výše škody s ohledem na výše uvedené je však na místě posoudit také otázku povahu adhezního řízení, tedy v jaké míře by zjišťování výše škody nepřiměřeně zatížilo přestupkové řízení. Zde Rada ERÚ zastává názor, že prokázání nároku poškozeného ve spolehlivě zjištěné výši by bylo složité a vedlo ke značným průtahům v přestupkovém řízení. V této souvislosti je na místě odkázat na sporná správní řízení vedená správním orgánem, v nichž poškozený vystupuje jako návrhově, jenž uplatňuje nárok na vydání bezdůvodného obohacení či způsobené škody.
- [8] Správní orgán se při novém projednávání věci řídil závazným právním názorem Rady ERÚ vyplývajícím z odůvodnění rozhodnutí o rozkladu.

- [9] Správní orgán, s ohledem na zrušení výroku IV. napadeného rozhodnutí a vrácení věci k novému projednání, vyrozuměl přípisem ze dne 28. července 2022, č. j. 04383-22/2021-ERU účastníka řízení a poškozeného o pokračování správního řízení a možnosti vyjádřit se k věci před vydáním rozhodnutí.
- [10] Účastník řízení přípisem ze dne 1. srpna 2022 požádal o zaslání nových podkladů v rámci spisového materiálu vedeného pod sp. zn. OSR-04383/2021-ERU, přičemž jeho žádosti bylo dne 2. srpna 2022 vyhověno. V reakci na zaslání podkladů bylo dne 9. srpna 2022 doručeno správnímu orgánu vyjádření účastníka řízení k podkladům rozhodnutí, v němž účastník řízení mj. uvedl, že se ztotožňuje s názorem Rady ERÚ, co do otázky škody a nepřiměřeného majetkového prospěchu. Jako v podaném rozkladu ze dne 26. srpna 2021 uvedl, že má za to, že ve správním řízení nebylo zjištěno, že by účastník řízení svým jednáním získal podporu, na kterou by neměl nárok, že škoda nebyla v rámci správního řízení jednoznačně zjištěna a poškozený by tedy měl být se svým nárokem odkázán na soud. Poškozený se ve věci nevyjádřil.
- [11] Poškozený v rámci Vyrozumění o uplatnění nároku odkazuje na ustanovení zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, co do postavení České republiky jakožto poškozeného subjektu.
- [12] Podle ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán uloží obviněnému povinnost nahradit poškozenému škodu, jestliže byla tato škoda způsobena spácháním přestupku, nebyla obviněným dobrovolně nahrazena a její výše byla spolehlivě zjištěna; jinak poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení.
- [13] V rámci vedeného správního řízení byl správním orgánem prvního stupně zjištěn neoprávněný majetkový prospěch účastníka řízení, který však nelze ztotožňovat s pojmem škoda vzniklá poškozenému protiprávním jednáním. Jak uvedla Rada ERÚ, škodu způsobenou poškozenému nelze bez dalšího vyčíslit částkou ██████████ Kč, a to s ohledem na způsob získávání finančních prostředků z rozdělovaných podpor, kdy finanční prostředky jsou získávány také z poplatků hrazených účastníky trhu s energiemi, a nikoliv pouze ze státního rozpočtu. I přesto, že je zřejmé možné dojít výpočtem k rozklíčování poměru finančních prostředků, jež odpovídají zmenšení majetku poškozeného, a tedy ke spolehlivému zjištění škody vzniklé poškozenému, není možné tento postup považovat za adekvátní s ohledem na povahu adhezního řízení. Rozhodování v rámci adhezního řízení má být omezeno pouze na rozhodování o škodě, jež byla jednoznačně zjištěna, přičemž postupem při jejím zjišťování nedojde k průtahům řízení a neadekvátnímu zatížení přestupkového řízení.
- [14] Správní orgán prvního stupně dospěl k závěru, že zjišťování škody, jakožto poměrové části nepřiměřeného majetkového prospěchu by nutně vedlo ke značným průtahům v rámci přestupkového řízení, kdy za tímto účelem přestupková řízení ani primárně vedena nejsou, a tedy odkázal poškozeného se svým nárokem na soud či jiný orgán veřejné moci. Správní orgán v této souvislosti také odkazuje na skutečnost, že poškozený se v rámci nového projednání ve věci zrušení napadeného rozhodnutí nijak nevyjádřil ani správnímu orgánu prvního stupně nedoložil případné další podklady k jednoznačnému zjištění výše škody.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě ERÚ do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Gabriela Košťálová
oprávněná úřední osoba
Oddělení sankčních řízení

Obdrží:
Společnost TEP a.s., prostřednictvím [REDACTED]
Česká republika – Ministerstvo průmyslu a obchodu